Dosarul nr. 2-250/2024
PIGD 2-24087807-46-2-07082024

H O T Ă R Î R E
În numele Legii

Dispozitivul hotărârii emis la 23 septembrie 2024 în oraşul Floreşti
Hotărârea integrală întocmită la 25 noiembrie 2024

Judecătorul Judecătoriei Soroca, sediul Florești, Popa Cristina, examinând, în sediul instanței, în procedura cererilor cu valoare redusă, în baza materialelor anexate la dosar, cauza civilă inițiată în baza cererii de chemare în judecată depusă de Agenția Teritorială Nord a Companiei Naționale de Asigurări în Medicină către Plugaru Valentin cu privire la încasarea primei de asigurare obligatorie de asistență medicală pentru anii 2023, 2024 și a penalităților aferente în sumă totală de 30 288,49 lei,

A C O N S T A T A T :

Argumentele participanților la proces:

1. La 07 august 2024, cu cerere de chemare în judecată s-a adresat Agenția Teritorială Nord a Companiei Naționale de Asigurări în Medicină, reprezentată de Nelea Rotaru către Plugaru Valentin cu privire la încasarea primei de asigurare obligatorie de asistență medicală și a penalității aferente.
2. În motivarea cererii reclamantul a indicat că, în baza Legii cu privire la mărimea, modul şi termenele de achitare a primelor de asigurare obligatorie de asistenţă medicală nr.1593-XV din 26.12.02 anexa nr.2 pct.1) lit.b) fondatorii de întreprinderi individuale, au obligaţia de a achita prima de asigurare în sumă fixă. Pârâtul deține statutul - fondator al Întreprinderii Individuale V.T. PLUGARI, fapt confirmat prin extrasul de pe pagina web al Serviciului Fiscal de Stat, care este atribuit la categoria de plătitori în sumă fixă, şi se asigură în mod individual, şi care la momentul înaintării prezentei acţiunii are statut fiscal activ.
3. Reține, că conform art.22 alin.(1) a Legii nr.1593-XV din 26.12.02, persoanele fizice incluse la începutul anului de gestiune în una din categoriile de plătitori prevăzute la anexa 2 vor achita integral o primă de asigurare obligatorie de asistenţă medicală în sumă fixă până la data de 31 martie a anului de gestiune. Conform art.5 a aceleaşi legi, mărimea primelor de asigurare obligatorie de asistenţă medicală se calculează de către Ministerul Sănătăţii, conform prevederilor art.17 din Legea cu privire la asigurarea obligatorie de asistenţă medicală, nr.1585, şi se aprobă anual prin Legea fondurilor obligatorii de asistenţă medicală.
4. Menționează, că Legea Fondurilor Asigurărilor Obligatorie de Asistenţă Medicală pentru anul 2023, nr.358 din 22.12.2022 și Legea Fondurilor Asigurărilor Obligatorie de Asistenţă Medicală pentru anul 2024, nr.420 din 20.12.2023, a stabilit prima de asigurare obligatorie de asistență medicală în sumă fixă în mărime de 12 636 lei, care urma să fie achitată până la data de 31 martie a anului de gestiune.
5. Mai indică, că potrivit prevederilor alin.II art.30 al Legii sus menționate, neachitarea în termen a primelor de asigurare obligatorie de asistenţă medicală atrage după sine calcularea unei majorări de întârziere în proporţie de 0.1% din suma datoare pentru fiecare

zi de întârziere. Reieşind din prevederile art.17 alin.(1) Legii nr.1593-XV din 26.12.2002 evidenţa corectitudinii virării în termen la contul Companiei Naţionale de Asigurări în Medicină a primelor de asigurare obligatorie de asistenţă medicală în sumă fixă şi aplicarea penalităţilor şi sancţiunilor se efectuează de către agenţiile teritoriale ale Companiei Naţionale de Asigurări în Medicină. Conform alin.(4) art.17 din Legea nr.1593 din 26.12.2002, termenul de prescripţie extinctivă pentru stingerea primelor de asigurare obligatorie de asistenţă medicală şi a penalităţilor aferente este de 3 ani.

6. Corespunzător datelor din Sistemului Informațional Automatizat „Asigurarea Obligatorie de Asistență Medicală" sistem înregistrat cu nr.de înregistrare 0000074-001 din data de 20.08.2013 în Registrul de evidență al operatorilor de date cu caracter personal al Centrului Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal al Republicii Moldova, s-a constatat că pârâtul nu și-a onorat obligațiunea prevăzută de legislație de a achita prima de asigurare obligatorie de asistență medicală pentru anii 2023, 2024 în termenul legal stabilit. Regimul juridic al „S.I. AOAM" este reglementat de lit. k) pct.11 din Statutul Companiei Naţionale de Asigurări în Medicină, aprobat prin Hotărârea Guvernului RM nr.156 din 11.02.2002, cu modificările şi completările ulterioare.
7. Menționează, că în urma verificărilor efectuate în cadrul „S.I. AOAM", s-a constatat că pârâtul face parte concomitent din două categorii: pensionar (asigurat de Guvern) și fondator de Întreprindere Individuală (obligat prin lege să se asigure în mod individual). Potrivit Legii nr.1585 din 27.02.1998, art.4, alin. (4) Guvernul are calitatea de asigurat pentru următoarele categorii de persoane neangajate cu domiciliul în Republica Moldova şi aflate la evidenţa instituţiilor abilitate ale Republicii Moldova, specificate la alin. (9), cu excepţia persoanelor obligate prin lege să se asigure în mod individual. Astfel, pîrîtul, fondator de întreprindere Individuală nu face excepţii de la achitarea primei de asigurare obligatorie de asistenţă medicală.
8. Depistând neonorarea obligaţiunilor de către pârât, în temeiul prevederilor Regulamentului privind controlul achitării primelor de AOAM, aprobat prin H.G. nr. 1246 din 19.12.2018 „Cu privire aprobarea Regulamentului privind acordarea/suspendarea statutului de persoană asigurată în sistemul asigurării obligatorii de asistenţă medicală ", (în continuare - Regulament) şi art. 166 lit. h) din Cod procedură civilă, Agenţia a remis în adresa acestuia notificarea (preaviz) nr. 06-26-94 din 11.06.2024 sub formă de scrisoare recomandată, care a fost recepţionată, fapt demonstrat cu semnătura de pe Avizul de recepţie. Pârâtul nu a achitat datoria atestată. Primind notificarea, la data şi ora stabilită în notificare, debitorul nu s-a prezentat la AT Nord a CNAM, ce a servit motiv de adresare în instanţa de judecată.
9. AT Nord a CNAM a stabilit, că Plugaru Valentin înregistrează datorii faţă de fondurile asigurării obligatorii de asistenţă medicală: <u>pentru anul 2023:</u> datoria constituie 16110.90 lei, formată din: prima de asigurare obligatorie de asistenţă medicală în sumă fixă valoare absolută în mărime de 12636,0 lei, și penalitatea pentru 275 zile, în sumă de 3474,90 lei (penalitatea calculată după scadenţa perioadei de achitare a primei de AOAM în sumă de începînd cu data de 01.04.2023 până la data înaintării prezentei acţiuni; 12636*0,1% = 12,636 lei/zi; 275 zile* 12,636 lei=3474,90 lei); <u>pentru anul 2024:</u> datoria constituie 14177.59 lei, formată din: prima de asigurare obligatorie de asistenţă medicală în sumă fixă valoare absolută în mărime de 12636,0 lei și penalitatea pentru 122 zile, în sumă de 1541,59 lei (penalitatea calculată după scadenţa perioadei de achitare a primei de AOAM

în sumă de 1541,59 lei, începînd cu data de 01.04.2023 până 31.07.2024; 12636*0,1% = 12,636 lei/zi; 122 zile* 12,64 lei =1541,59 lei).

10. Menționează, că în baza HG RM nr.156 din 11.02.2002 cu privire la aprobarea Statutului Companiei Naţionale de Asigurări în Medicină, titlul II, pct.11, lit.j1) Compania are dreptul să intenteze acțiuni în instanța de judecată persoanelor fizice pentru neachitarea primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală şi persoanelor juridice şi fizice pentru prejudiciul cauzat fondurilor asigurării obligatorii de asistență medicală.
11. Reține, că Compania Națională de Asigurări în Medicină - Agenţia Teritorială Nord, în acțiunile intentate împotriva persoanelor fizice şi juridice care se eschivează de la achitarea primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală este eliberată de la achitarea taxei de stat și taxei de timbre, în baza art.5 anexa 2, p.1.12 din Legea nr.213 din 31 iulie 2023 privind taxa de stat.
12. În drept, cererea este întemeiată în baza art. 38 alin.(1); art.57 alin.(1); art.166-167, art.276^2 -276^4 Cod de Procedură Civilă; art. 10; art.774, 776, 858 alin.(1) și (2), art.859, art.860 alin.(1), art.861, art.867, art.862, art.873, art.877, art.901, art.906, Cod Civil; Legea nr.1593 -XV din 26.12.2002, anexa 2; art.4, alin.(4) din Legea nr.1585 din 27.02.1998, art.4 alin.(2) din Legea fondurilor asigurării obligatorii de asistență medicală pe anul 2023, nr.358 din 22.12.2021; art.4 alin.(2) din Legea Fondurilor Asigurărilor Obligatorii de Asistentă Medicală pentru anul 2024, nr.420 din 22.12.2023.
13. În final, Agenția Teritorială Nord a Companiei Naționale de Asigurări în Medicină solicită încasarea din contul pârâtului Plugaru Valentin în beneficiul reclamantului a primei de asigurare obligatorie de asistență medicală: pentru anul 2023 în sumă de 12 636,0 lei şi a penalității aferente pentru neachitarea în termen a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală în mărime de 0,1% din suma datoare pentru fiecare zi de întârziere - care la momentul depunerii cererii constituie sumă de 3 474,90 lei; pentru anul 2024 în sumă de 12 636,0 lei şi a penalității aferente pentru neachitarea în termen a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală în mărime de 0,1% din suma datoare pentru fiecare zi de întârziere - care la momentul depunerii cererii constituie sumă de 1 541,59 lei.
14. Prin încheierea Judecătoriei Soroca, sediul Florești din 09 august 2024 cauza a fost acceptată spre examinare, în procedura scrisă ca cerere cu valoare redusă, cu remiterea în adresa pârâtului a încheierii nominalizate, cererii de chemare în judecată și a înscrisurilor anexate.
15. La data de 09 septembrie 2024, pîrîtul Plugaru Valentin a depus referinţă la cererea de chemare în judecată. În motivare referinței, a indicat că în Republica Moldova, obligaţia de a achita prima de asigurare obligatorie de asistenţă medicală este reglementată de Legea nr. 1585-XIII din 27 februarie 1998 privind asigurarea obligatorie de asistenţă medicală. Conform prevederilor acestei legi, categoriile de persoane supuse acestei obligaţii sunt definite clar, luând în considerare statutul lor economic şi social. La caz, trebuie luate în considerare următoarele aspecte: pârâtul Plugaru Valentin Tudor, este pensionar, iar conform art. 4 alin. (4) din Legea nr. 1585-XIII, acesta beneficiază de asigurare medicală gratuită, cu costurile acoperite de bugetul de stat. Această prevedere este în mod special aplicabilă în cazul persoanelor care nu au alte surse de venit, ceea ce este valabil în cazul pârâtului, al cărui venit lunar constă exclusiv din pensia de 2 247.29 lei.

16. Conform art.10 alin.(1) din Codul Civil al Republicii Moldova, persoanele fizice şi juridice participante la raporturile juridice civile trebuie să îşi exercite drepturile şi să îşi execute obligaţiile cu bună-credinţă, în acord cu legea, cu contractul, cu ordinea publică şi cu bunele moravuri.
17. Pârâtul apreciază că, reclamantul a iniţiat această acţiune fără a lua în considerare statutul de pensionar al pârâtului şi lipsa activităţilor economice generatoare de venituri în cadrul întreprinderii individuale. Or, la cererea de chemare în judecată partea reclamantă nu a anexat nici o probă în acest sens. Obligaţia de plată a primei nu poate fi impusă în mod formal, în lipsa unor dovezi concrete că pârâtul a desfăşurat activităţi economice generatoare de venituri. Acest fapt indică o posibilă lipsă de diligenţă din partea reclamantului în evaluarea temeinică a obligaţiilor de plată pretinse, ceea ce ridică suspiciuni cu privire la exercitarea drepturilor cu bună-credinţă.
18. În opinia pârâtului, reclamantul solicită încasarea unor sume considerabile, cu toate că ştie sau ar trebui să ştie că pârâtul nu are capacitatea financiară de a achita aceste sume, având în vedere că venitul său constă exclusiv din pensia de 2 247.29 lei lunar. Această cerere poate fi interpretată ca o încercare de a exploata o situaţie vulnerabilă a pârâtului, ceea ce contravine obligaţiei de a acţiona cu bună- credinţă. Mai mult decât atât, pârâtul deţine grad de invaliditate, ceea ce îi limitează capacitatea de a desfăşura activităţi economice şi de a obţine venituri suplimentare, accentuând astfel vulnerabilitatea sa financiară şi socială (copia adeverinţei se anexează). Acest aspect trebuie luat în considerare de instanţă în evaluarea echitabilă a obligaţiilor ce i se pot impune, având în vedere circumstanţele speciale ale cazului.
19. Pârâtul reține că venitul lunar, care se limitează la suma de 2 247.29 lei, abia acoperă necesităţile de bază pentru întreţinerea sa zilnică. Această sumă este destinată pentru cheltuieli esenţiale precum alimente, medicamente, utilităţi şi alte costuri inerente unei vieţi decente. În condiţiile economice actuale, acest venit minim nu permite pârâtului să facă economii sau să suporte cheltuieli suplimentare, cum ar fi achitarea unor sume cerute de reclamant. Prin urmare, solicitarea de a plăti sume considerabile, în condiţiile în care pârâtul se află la limita subzistenţei, reprezintă o presiune financiară nejustificată, care ar putea duce la agravarea situaţiei sale materiale şi afectarea calităţii vieţii sale.
20. Deşi legea impune obligaţia de plată a primelor pentru fondatorii de întreprinderi individuale, aceasta nu poate fi aplicată în mod rigid, fără a ţine cont de circumstanţele concrete ale cazului. Obligaţia de plată a primelor trebuie să fie aplicată într-un mod care să reflecte echitatea şi proporţionalitatea. În cazul de faţă, aplicarea automată a obligaţiei de plată ar duce la o situaţie inechitabilă, în care pârâtul, care nu a obţinut venituri din întreprinderea individuală şi care este pensionar cu un venit modest, ar fi forţat să suporte o povară financiară nejustificată. Acest lucru contravine principiilor de echitate, care cer ca impunerea unei astfel de obligaţii să fie proporţională cu situaţia economică şi personală a persoanei vizate.
21. Pârâtul menționează că este pensionar cu un venit fix şi nu desfăşoară activităţi economice, impunerea obligaţiei de plată a primelor poate avea un impact semnificativ asupra bunăstării sale. Deşi această obligaţie este legată de statutul său de fondator al unei întreprinderi, în situaţia unui pensionar fără activitate economică efectivă, aplicarea rigidă a acestei obligaţii devine neproporţională şi contrară principiilor echităţii şi protecţiei sociale prevăzute de lege. Interpretarea legii trebuie să fie realizată într-un mod echitabil, ţinând cont de necesitatea protecţiei persoanelor vulnerabile şi asigurându-se că măsurile

impuse nu sunt disproporţionate şi nejustificate. Mai ales că pârâtul se afla în imposibilitate fizică de a desfăşura orice activitate economică începând cu anul 2008.

22. În lumina acestor aspecte, pârâtul solicită examinarea cu atenţie a circumstanţelor speţei, ţinând cont de situaţia dificilă a pârâtului, care este pensionar cu un venit limitat, deţine un grad de invaliditate si nu desfăşoară activităţi economice generatoare de venituri suplimentare. Aceste realităţi subliniază vulnerabilitatea financiară a pârâtului şi necesitatea ca instanţa să ia o decizie echitabilă şi proporţională în raport cu posibilităţile reale ale acestuia.
23. Prin referință, pârâtul Plugaru Valentin solicită respingerea cererii de chemare în judecată ca fiind neîntemeiată, exonerarea pârâtului de la plata primelor de asigurare și a penalităţilor aferente, întrucât nu s-a dovedit că pârâtul a desfăşurat activităţi economice generatoare de venit.

Aprecierea instanței:

24. Examinând probele administrate pentru dovedirea celor invocate și raportându-le, per ansamblu la prevederile legale ce guvernează spața, judecătorul consideră necesar de a admite acțiunea înaintată de Agenția Teritorială Nord a Companiei Naționale de Asigurări în Medicină către Plugaru Valentin cu privire la încasarea primei de asigurare obligatorie de asistență medicală, reieșind din următoarele motive:
25. În conformitate cu prevederile art.276^2 alin. (1) Cod de procedură civilă, dacă valoarea cererii în cauzele de încasare a unei sume de bani nu depăşeşte 10 salarii medii pe economie prognozate la data sesizării instanţei, fără a se lua în considerare dobînzile, penalităţile, cheltuielile de judecată şi alte venituri accesorii, această cerere se examinează ca cerere cu valoare redusă. Potrivit art.276^3 alin.(1) Cod de procedură civilă, procedura cu privire la cererile cu valoare redusă este scrisă.
26. Potrivit Hotărârii Guvernului nr. 1033 din 21 decembrie 2023 privind cuantumul salariului mediu lunar pe economie, prognozat pentru anul 2024, salariu mediu pe economie pentru anul 2024 a fost stabilit în cuantum de 13 700,00 lei.
27. Valoarea acțiunii fără dobândă nu depășește 10 salarii medii pe economie prognozate la data sesizării instanţei din care considerente, în mod justificat, cauza a fost examinată în procedura cererilor cu valoare redusă.
28. În conformitate cu prevederile art. 121 Codul de procedură civilă, instanța judecătorească reține spre examinare și cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existența sau inexistența de circumstanțe, importante pentru soluționarea justă a cazului.
29. Articolul 130 alin. (1) Cod de procedură civilă, statuează că instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multe aspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.
30. În temeiul art. 240 alin. (1) Cod de procedură civilă, la deliberarea hotărârii, instanța judecătorească apreciază probele, determină circumstanțele care au importanță pentru soluționarea cauzelor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părți, legea aplicabilă soluționării pricinii şi admisibilitatea acțiunii.
31. În conformitate cu prevederile art. 118 al-le (1) - (3) Codul de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor şi obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel. Partea care nu a exercitat pe deplin obligația

de a dovedi anumite fapte este în drept să înainteze instanței judecătorești un demers prin care solicită audierea părții adverse în privința acestor fapte dacă solicitarea nu se referă la circumstanțele pe care instanța le consideră dovedite. Circumstanţele care au importantă pentru soluționarea justă a pricinii sânt determinate definitiv de instanţa judecătorească pornind de la pretențiile şi obiecţiile părţilor şi ale altor participanţi la proces, precum şi de la normele de drept material şi procedural ce urmează a fi aplicate.

32. În corespundere cu art. 6 paragraful 1 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale şi jurisprudenţa CtEDO, instanţele de judecată sunt obligate să motiveze hotărârile sale, care vor trebui să conţină circumstanţele cauzei constatate de instanţă, probele pe care se întemeiază concluziile referitor la admiterea sau respingerea acţiunii, alte chestiuni ce au fost soluţionate în cadrul judecării pricinii, legea materială şi/sau procedurală aplicată în cadrul judecării pricinii, argumentele instanţei în caz de respingere a unor probe prezentate de participanţi etc.
33. Articolul 5 alin. (1) Cod de procedură civilă declară, că orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanță judecătorească, în modul stabilit de lege, pentru a-şi apăra drepturile încălcate sau contestate, libertățile şi interesele legitime.
34. Conform prevederilor art.9 alin.(1) Codul civil, drepturile şi obligaţiile civile apar în temeiul legii, precum şi în baza actelor persoanelor fizice şi juridice care, deşi nu sunt prevăzute de lege, dau naştere la drepturi şi obligaţii civile, pornind de la principiile legislaţiei civile.
35. Potrivit art. 15 alin. (1) Cod civil, apărarea drepturilor civile încălcate se face pe cale judiciară.
36. Din conținutul actelor cauzei, instanța de judecată a stabilit că, Agenția Teritorială Nord a Companiei Naționale de Asigurări în Medicină s-a adresat la data de 07 August 2024 cu cerere de chemare în judecată împotriva lui Plugaru Valentin solicitând: încasarea primei de asigurări obligatorii de asistență medicală pentru anul 2023 în sumă de 12 636,00 lei și a penalității aferente pentru neachitarea în termen a primei de asigurare obligatoriei de asistență medicală în mărime de 0,1% din suma datoriei pentru fiecare zi de întîrziere, care la moment este de 3 474,90 lei; și încasarea primei de asigurări obligatorii de asistență medicală pentru anul 2024 în sumă de 12 636,00 lei și a penalității aferente pentru neachitarea în termen a primei de asigurare obligatoriei de asistență medicală în mărime de 0,1% din suma datoriei pentru fiecare zi de întîrziere, care la moment este de 1 541,59 lei, iar în total suma de 30 288,49 lei.
37. În conformitate cu prevederile art. 17 alin. 1 și alin. 11 din Legea 1593/26.12.2002 cu privire la mărimea, modul şi termenele de achitare a primelor de asigurare obligatorie de asistenţă medicală, evidenţa şi controlul corectitudinii calculării şi a virării în termen în fondurile obligatorii de asistenţă medicală a primelor de asigurare obligatorie de asistenţă medicală în cotă procentuală la salariu şi la alte recompense, a primelor de asigurare obligatorie de asistenţă medicală incluse în componenţa impozitului unic prevăzut de Legea nr.77/2016 cu privire la parcurile pentru tehnologia informaţiei, precum şi încasarea penalităţilor şi aplicarea sancţiunilor financiare se efectuează de către Serviciul Fiscal de Stat. (11) Evidenţa corectitudinii virării în termen la contul Companiei Naţionale de Asigurări în Medicină a primelor de asigurare obligatorie de asistenţă medicală în sumă fixă şi aplicarea penalităţilor şi sancţiunilor contravenţionale conform prevederilor Codului contravenţional al Republicii Moldova se efectuează de către agenţiile teritoriale ale Companiei Naţionale de Asigurări în Medicină.

38. Dispoziția art.5 alin. (1) lit. d) din Legea nr. 1585-XIII din 27.02.1998 cu privire la asigurarea obligatorie de asistență medicală, prevede că, sistemul asigurării obligatorii de asistență medicală se organizează și funcționează avînd la bază următoarele principii: d) principiul obligativității, potrivit căruia persoanele fizice și juridice au, conform legii, obligația de a participa la sistemul asigurării obligatorii de asistență medicală, iar drepturile de asigurări medicale se exercită corelativ cu îndeplinirea obligațiilor.
39. Conform art. 17 alin. (1), (3) și (4) din Legea enunțată, prima de asigurare obligatorie de asistență medicală reprezintă o sumă fixă sau o contribuție procentuală la salariu și la alte recompense, pe care asiguratul este obligat să o plătească asigurătorului pentru preluarea riscului asigurat al persoanei, conform prevederilor legislației. Mărimile primelor de asigurare în formă de sumă fixă și în formă de contribuție procentuală la salariu și la alte recompense se stabilesc anual în legea fondurilor asigurărilor obligatorii de asistență medicală. Mărimea primei de asigurare în formă de sumă fixă se calculează prin aplicarea primei de asigurare în formă de contribuție procentuală la salariul mediu anual, prognozat pentru anul respectiv în baza indicatorilor macroeconomici.
40. În conformitate cu prevederile art.26 alin. (1) lit. c) al Legii finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr.181 din 25.07.2014, Bugetul public național cuprinde fondurile asigurării obligatorii de asistență medicală.
41. Mijloacele financiare acumulate în fondurile de asigurare, inclusiv sumele penalităților pentru neachitarea în termen a primelor, sunt destinate realizării activității specifice asigurării obligatorii de asistență medicală și se utilizează în strictă conformitate cu Regulamentul cu privire la modul de constituire și administrare a fondurilor asigurării obligatorii de asistență medicală, aprobat prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 594 din 14.05.2002 cu modificările și completările ulterioare (Monitorul Oficial al R. Moldova nr.66-68/691 din 23.05.2002).
42. Concomitent, din textul prevederilor art.4 alin. alin.(1), (6) și (7) al Legii nr.1585-XIII din 27.02.1998 cu privire la asigurarea obligatorie de asistență medicală, rezidă că Companiei Naționale de Asigurări în Medicină și agențiilor ei teritoriale îi revine calitatea de asigurător, în timp ce calitatea de persoane asigurate o pot avea atît cetățenii Republicii Moldova, cît și străinii, în condițiile stabilite de legiuitor, care se dobîndește ca urmare a achitării primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală în cotă procentuală sau în sumă fixă în dependență de categoria de plătitori la care persoana se atribuie (anexele nr.1 și nr.2 ale Legii nr.1593 din 26.12.2002).
43. Deci, legiuitorul distinge două categorii de plătitori enunțate în anexele nr.1 și nr.2 ale Legii cu privire la mărimea, modul și termenele de achitare a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală, nr. 1593-XV din 26.12.2002, categoriile de plătitori ai primelor de asigurare obligatorie de asistență medical în formă de contribuție procentuală la salariu și la alte recompense (anexa nr. 1) și categoriile de plătitori ai primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală în sumă fixă, care se asigură în mod individual (anexa nr. 2).
44. Din conținutul materialelor cauzei, instanța reține că pîrîtul Plugaru Valentin este fondator al Întreprinderii Individuale ,,V.T.Plugari", Cod Fiscal ***** și are statut „activ", faptul dat reiese din informația de pe pagina web al Inspectoratului Fiscal de Stat (sevicii.fisc.md/contribuabil.aspx) (f.d. 3).
45. Potrivit. art. 1 alin.(1) din Legea nr.845 din 03.01.1992 cu privire la antreprenoriat și întreprinderi, antreprenoriatul este activitatea de fabricare a producţiei, executare a

lucrărilor şi prestare a serviciilor, desfăşurată de cetăţeni şi de asociaţiile acestora în mod independent, din proprie iniţiativă, în numele lor, pe riscul propriu şi sub răspunderea lor patrimonială cu scopul de a-şi asigura o sursă permanentă de venituri.

46. În sensul art.3 alin.(2) din Legea sus-indicată, întreprinderea constituie un agent economic cu firmă (titulatură) proprie înfiinţată de antreprenor în modul stabilit de legislaţie.
47. Iar în conformitate cu prevederile pct. 1 al anexei nr. 2 lit. b din Legea nr.1593 din 26.12.2002, se atribuie la categoria de plătitori ai primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală în sumă fixă, care se asigură în mod individual ca fondator de întreprindere individuală.
48. Potrivit prevederile art. 22 alin. (1) din Legea cu privire la mărimea, modul și termenele de achitare a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală nr. 1593-XV din 26.12.2002, persoanele fizice incluse la data de 1 ianuarie a anului de gestiune în una din categoriile de plătitori prevăzute la anexa nr.2 vor achita integral o primă de asigurare obligatorie de asistenţă medicală în sumă fixă în termen de pînă la data de 31 martie a anului de gestiune.
49. Corespunzător Legii fondurilor asigurării obligatorii de asistență medicală pe anul 2023 nr. 358 din 22.12.2022, prima de asigurare obligatorie de asistență medicală calculată în sumă fixă în valoare absolută pentru categoriile de plătitori prevăzute în anexa nr. 2 la Legea nr. 1593 din 26.12.2002, constituie – 12 636 lei.
50. Potrivit Legii fondurilor asigurării obligatorii de asistență medicală pe anul 2024 nr. 420 din 22.12.2023, prima de asigurare obligatorie de asistență medicală calculată în sumă fixă în valoare absolută pentru categoriile de plătitori prevăzute în anexa nr. 2 la Legea nr. 1593 din 26.12.2002, constituie – 12 636 lei.
51. În conformitate cu prevederile art. 6 pct. 1 lit. a) al Hotărârii de Guvern nr. 1246 din 19.12.2018 privind aprobarea Regulamentului privind acordarea/suspendarea statutului de persoană asigurată în sistemul asigurării obligatorii de asistență medicală, statutul de persoană asigurată în sistemul AOAM este o calitate atribuită persoanei fizice prin încadrarea în una dintre categoriile de persoane asigurate, prin contract individual de muncă, conform Codului muncii al Republicii Moldova nr.154/2003, indiferent de termenul de angajare şi forma de retribuire a muncii, pentru care sînt achitate primele de AOAM în cotă procentuală la salariu şi alte recompense.
52. Prin urmare, din conținutul extrasului privind statutul de asigurare în cadrul AOAM, din baza de date a Companiei Naționale de Asigurări în Medicină, instanța reține că Plugaru Valentin figurează ca pensionar, statut atribuit la 01.01.2002, și fondator de întreprindere individuală, cu statut neasigurat (f.d. 4).
53. Reieșind din adeverința CNAM nr. A-04-06-74-89 din 23 iulie 2024, Plugaru Valentin, fondator al Întreprinderii Individuale ”V.T.Plugaru” nu a achitat prima de asigurare obligatorie de asistență medicală în sumă fixă pentru anii 2023, 2024 și nu a avut statut de persoană asigurată (f.d.4 verso).
54. Conform notificării nr.06-26-94 din 11.06.2024, Agenția Teritorială Nord a Companiei Naționale de Asigurări în Medicină a notificat pârâtul Plugaru Valentin privind necesitatea achitării primei de asigurare obligatorie de asistență medicală formată pentru anul 2023 și 2024. Concomitent, s-a informat despre faptul că neachitarea în termenul stabilit de art. 22 alin.(1) din Legea nr. 1593 /20200 a primei de asigurare obligatorie de asistență medicală în sumă fixă, atrage după sine achitarea unei penalități stabilite în mărime de 0,1% din suma primei neachitate pentru fiecare zi de întîrziere. Notificarea a fost recepționată de

către pîrît la 20 iunie 2024, potrivit avizului de recepție nr.DS8001957014AR. (f.d.5-5a verso).

55. La caz, instanța conchide, că pârâtul Plugaru Valentin fiind fondator de întreprindere individuală are în temeiul legii statutul de persoană asigurată ce urma să achite primele de asigurare impuse prin prisma sistemului de asigurare obligatorie a statului în sumă fixă, având ca fondator a întreprinderii individuale, răspunderea nelimitată pentru obligațiile ÎI V. T. Plugari.
56. În logica tezelor expuse, instanța de judecată atestă că pârâtul Plugaru Valentin a acumulat o datorie, urmare a neachitării primei de asigurare obligatorie de asistență medicală pentru anul 2023 – în sumă de 12.636,00 lei și pentru anul 2024 - în sumă de 12.636,00 lei.
57. În conformitate cu prevederile art. 14 alin. 1 din Legea nr. 1585 din 27 februarie1998 cu privire la asigurarea obligatorie de asistență medicală, pentru neplata, în termenul stabilit de legislație, a primei de asigurare obligatorie de asistență medicală, asiguratul plătește o penalitate, calculată în conformitate cu legislația, pentru perioada care începe după scadența primei de asigurare și se încheie în ziua plății efective a acesteia.
58. Din norma legală citată, rezultă că în situația în care asiguratul nu plătește prima de asigurare obligatorie în termenul stabilit de legislație, atunci acesta este obligat să achite și o penalitate în conformitate cu legislația.
59. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) al Legii cu privire la mărimea, modul și termenele de achitare a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală nr. 1593 din 26.12.2002, neachitarea în termen a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală atrage după sine calcularea unei penalități în mărime de 0,1% din suma datoriei pentru fiecare zi de întîrziere.
60. Reieșind din faptul că, Plugaru Valentin a admis o restanță la plata primei de asigurare obligatorie de asistență medicală pentru anii 2023 și 2024, instanța de judecată consideră justificat ca acesta să achite și penalitatea de întârziere în proporție de 0,1% din suma datoriei pentru fiecare zi de întârziere pentru anul 2023 în sumă de 3474,90 lei (penalitatea calculată după scadența perioadei de achitare a primei de AOAM în sumă de începînd cu data de 01.04.2023 până la data înaintării prezentei acțiuni; 12636*0,1% = 12,636 lei/zi; 275 zile* 12,636 lei=3474,90 lei) și pentru anul 2024, în sumă de 1541,59 lei (penalitatea calculată după scadența perioadei de achitare a primei de AOAM în sumă de 1541,59 lei, începînd cu data de 01.04.2023 până 31.07.2024; 12636*0,1% = 12,636 lei/zi; 122 zile* 12,64 lei =1541,59 lei).
61. Cu referire la argumentele pârâtului Plugaru Valentin expuse în referință, în ceea ce ține de exonerarea de la plata primelor de asigurare şi a penalităţilor aferente, întrucât nu s-a dovedit că pârâtul a desfăşurat activităţi economice generatoare de venit, instanța de judecată consideră necesar de menționat că, asigurarea de asistență medicală are caracter obligatoriu pentru toți cetățenii Republicii Moldova, iar pentru obținerea statutului de persoană asigurată nu se semnează contract de asigurare şi nu se negociază condițiile de asigurare, persoana devenind asigurată prin efectul legii la momentul executării obligației de achitare a primei de asigurare.
62. Din materialele cauzei s-a stabilit cu certitudine că pârâtul Plugaru Valentin este fondator al Î.I.„ V.T.Plugaru”, iar fondatorii de întreprinderi individuale sunt atribuiți la categoria plătitorilor ai primei de asigurare obligatorie de asistență medicală care se asigură în mod individual și achită primele de asigurări obligatorii de asistență medicală în sumă fixă, în conformitate cu prevederile pct. 1 lit. b din anexa nr. 2 al Legii 1593 din 26.12.2002.

63. De altfel, art.7 din Legea nr.1593 din 2.12.2002 cu privire la mărimea, modul și termenele de achitare a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală, stabilește că primele de asigurare obligatorie de asistenţă medicală pentru categoriile de persoane prevăzute în anexa nr.2, la care se atribuie pârâtul, se calculează în valoare absolută, conform art.17 alin.(4) din Legea cu privire la asigurarea obligatorie de asistenţă medicală.
64. În finalitatea considerentelor menționate, instanța de judecată ajunge la concluzia că cererea de chemare în judecată depusă de Agenția Teritorială Nord a Companiei Naționale de Asigurări în Medicină împotriva lui Plugaru Valentin cu privire la încasarea primei de asigurare obligatorie de asistență medicală și a penalității pentru neachitare în termen, este întemeiată și urmează a fi admisă, și în consecință va dispune încasarea de la Plugaru Valentin a primei de asigurare obligatorie de asistență medicală pentru anul 2023, în mărime de 12 636 (douăsprezece mii șase sute treizeci și șase,00) lei, penalitatea aferentă în mărime de 3 474 (trei mii patru sute șaptezeci și patru), 90 lei, și a primei de asigurare obligatorie de asistență medicală pentru anul 2024 în mărime de 12 636 (douăsprezece mii șase sute treizeci și șase,00) lei, penalitatea aferentă în mărime de 1 541 (o mie cinci sute patruzeci și unu), 59 lei, în total suma de 30 288 (treizeci mii două sute optzeci și opt), 49 lei.
65. Potrivit art.94 alin.(1) Cod procedură civilă, instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere părţii care a avut câștig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acţiunea reclamantului a fost admisă parţial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporţional părţii admise din pretenţii, iar pârâtului – proporţional părţii respinse din pretenţiile reclamantului.
66. Conform art.82 Cod de procedură civilă, cheltuielile de judecată se compun din taxa de stat şi din cheltuielile de judecare a cauzei.
67. În conformitate cu art. 98 alin. (1) Codul de procedură civilă, cheltuielile aferente judecării cauzei, suportate de instanţa judecătorească, precum şi taxa de stat, de a căror plată reclamantul a fost scutit, se încasează la buget de la pîrît proporţional părţii admise din acţiune dacă pîrîtul nu este scutit de plata cheltuielilor de judecată.
68. Pe cale de consecință, instanța va încasa de la Plugaru Valentin în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 1 261, 49 lei, de plata căreia reclamanta este scutită conform pct.1 al anexei nr.2 la Legea taxei de stat nr.213/2023.
69. Potrivit art. 90 lit. c) Cod de procedură civilă, din cheltuielile de judecare a cauzei fac parte cheltuielile de înştiinţare şi chemare a părţilor în judecată.
70. Luând în considerație faptul că, pentru expedierea copiei de pe cererea de chemare în judecată și încheierii Judecătoriei Soroca, sediul Florești din 09.08.2024, au fost suportate cheltuieli conform tarifelor ÎS" Poșta Moldovei" SA publicate pe site-ul oficial al întreprinderii în sumă de 27,20 lei, instanța în temeiul art. 98 alin. (1) Cod de procedură civilă, va dispune încasarea de la Plugaru Valentin a cheltuielilor menționate la bugetul Judecătoriei Soroca.
71. Astfel, în urma celor expuse, instanța de judecată ajunge la concluzia de a admite integral cererea de chemare în judecată înaintată de Agenția Teritorială Nord a Companiei Naționale de Asigurări în Medicină către Plugaru Valentin privire la încasarea primei de asigurare de asistență medicală și a cheltuielilor judiciare.
72. În conformitate cu prevederile art.98 alin.(1), 241, 276^2-276^4 Codului de procedură civilă, instanța de judecată,

H O T Ă R Ă Ș T E :

Cererea cu valoare redusă depusă de Agenția Teritorială Nord a Companiei Naționale de Asigurări în Medicină către Plugaru Valentin cu privire la încasarea primei de asigurare de asistență medicală, se admite integral.

Se încasează de la Plugaru Valentin, născut la*****, cod numeric personal *****, domiciliat în or. *****, în beneficiul Agenției Teritoriale Nord a Companiei Naționale de Asigurări în Medicină, numărul de identificare de stat și codul fiscal *****, cu sediul în mun. *****, prima de asigurare obligatorie de asistență medicală pentru anul 2023, în mărime de 12 636 (douăsprezece mii șase sute treizeci și șase,00) lei și a penalității aferente în mărime de 3 474 (trei mii patru sute șaptezeci și patru), 90 lei, prima de asigurare obligatorie de asistență medicală pentru anul 2024 în mărime de 12 636 (douăsprezece mii șase sute treizeci și șase,00) lei și a penalității aferente în mărime de 1 541 (o mie cinci sute patruzeci și unu), 59 lei, în total suma de 30 288 (treizeci mii două sute optzeci și opt), 49 lei.

Se încasează de la Plugaru Valentin, născut la*****, cod numeric personal *****, domiciliat în or. *****, în folosul statului taxa de stat de a cărei plată reclamantul a fost scutit la depunerea cererii în mărimea pretențiilor admise din acțiune, în mărime de 1 261, 49 lei (o mie două sute şaizeci şi unu), 49 lei.

Se încasează de la Plugaru Valentin, născut la*****, cod numeric personal *****, domiciliat în or. *****, în bugetul Judecătoriei Soroca cod fiscal *****, cont IBAN *****, cheltuielile aferente judecării cauzei, suportate de instanța de judecată în legătură cu înștiințarea judiciară în sumă de 27 (douăzeci și șapte), 20 lei.

Hotărârea este cu drept de atac în ordine de apel la Curtea de Apel Bălți în termen de 30 zile de la emiterea dispozitivului prin intermediul Judecătoriei Soroca, sediul Florești.

Judecător **Popa Cristina**